

CultureTalk Tibetan Language and Culture Video Transcripts:
<http://langmedia.fivecolleges.edu>
Ways Of Choosing a Spouse

Amdo Dialect
Tibetan transcript:

༡༡ ད་སྟོན་མོའི་སྐོར་བཤད་རྒྱ་ཡིན་ཟེ། ཨོ་ཚོའི་སྟོན་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་མོ་ཅི་འདྲ་རེད་། དང་མེད་དང་མི་འདྲ་ནི་ཅི་ཡོད་ན།

༡༢ སྟོན་མའི་སྟོན་མོ་ཨི་ཡིན། ད་སྟོན་མའི་སྟོན་མོ་དང་ད་སྟོན་མོ་དྲི་མེ་(དོག་ཚམ་)རིགས་མཚུང་འདྲ་ཞིག་རེད། བོད་
གྱི་སྟོན་མོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཨོ་འ(ཉ་ཅང་)ཞིག་འགྱུར་མེད་གི་པ། སྟོན་མོ་འདྲ་ཞིག་ན་གཞེན་སྐྱིག་དགོས་ན་ད་གཅིག་སྟོན་
མ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་རང་སོ་སོའི་ རང་གི་ རང་གི་ད་རེས་ད་ན་ རང་མོས་གྱི་ཤི་ལུ(ལུ)་ཤི་མོ་(ལུ་མོ)མཉམ་དུ་བྱུང་
སོང་ནི་ཡོད་རེད། དེ་མིན་ན་ལ་མ་ཡི་གཅིག་གི་སྟོང་ དེ་ནས་གཅིག་ཚང་གིས་སྟོང་ ལ་མའི་བྱིན་ དེ་འདྲ་ཡེས(བྱོས)ནི་ཞིག་
ཡང་ཡོད་རེད། དེ་ལས་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་གྱི་ ལས་ཆེ་ཤོས་དེའི་ལུ་དེ་བྱིན་གི་བཞག་ ལུ་མོ་དེ་བྱིན་གནས་ལ་སྟོང་པའི་འགོ་ལྷགས་
རེད་འདྲ་ཞིག་ དེ་མས་ཞིག་ཡིན་རེད། དེ་ལ་ལ་ཞིག་གི་དེ་མས་མ་ཡེས་ན་ཚོག་ནི་རེད། རང་གི་ལུ་མོ་བྱིན་ནས་འཛོག་ནི་འདྲ་
འདྲ། འཛོག་བདག་མང་པོ་ཡོད་རྒྱ་ཡོད་རེད། ད་གཅིག་ལུ་དེ་བྱིན་ནས་བཞག་ན་ད་གཅིག་རུས་དེ་ རུས་འདྲ་འདྲ་བོ་ ལུ་དེ་
རུས་ཡིན་ནི་རེད། དེ་ཚང་གི་རུས་འདྲ་འདྲ་བོ་མི་འགྱུར་རེད། དེ་མས་འདྲ་འདྲའི་བཤད་སྟོན་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིན་ལས་ཆེར་གི་
ལུ་དེ་བྱིན་ནས་འཛོག་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་ན་ མནའ་མ་དེ་གང་ཞིག་ལ་སོང་ནས་སྟོང་ཡོང་རྒྱ་ནི་ལས་ཆེ་མར་པོ་བོ་རེད། དེ་
རང་གི་བྱིན་ཡོང་ནི་ཆ་རེ་ཆ་རེ་ཡོད་ནི་རེད། དེ་དེ་ཚན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་འདྲ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། དང་པོ་དེ་
གཉིས་ཀ་ག་ཞིག་ལ་ལུང་འགོ་ལ་ཅེས། ལུང་འགོ་ལ་ཅེས། རང་གི་བྱིན་ནི་བོ་ག་ཞིག་ལ་ས་ལུང་ནས་ ས་གཞན་ཞིག་ལ་ག་ཞིག་
གལ་ནི་འདྲ་ཞིག་ཡེས(བྱས)། དེས་ལུ་མོ་དང་ལུ་གཉིས་དེ་འདྲའི་ དེ་ལ་གཉིས་གྱི་གྱོད་བཤད་ནས་ད་ཅི་དགའ་གང་དགའ་
ཅན་པོ་ཟེར་ནས་ ལྷོས་དང་ ལོང་ཚང་གི་ལུ་དེ་མནའ་མ་ལེན་དགོས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཚང་གི་སྟོང་དགོས་ནི་རེད། སྟོང་ས་
འདྲ་སོང་། དེ་མས་ཡེས(དེ་འདྲ་བྱས)བཤད་བཤད་བཤད་ནས་། དེ་ནས་མཐའ་མ་ཐུ་མ་ལུང་མོ་དེ་རིགས་འཛོག་ལ་ཅེས། ད་
བྱིན་ནི་རེད། དེ་མི་བྱིན་ལ་མེད་ཞིག་ཡིན་ན་བྱིན་ནི་རེད། དེ་བྱིན་བཞག་དུས་དེ་ཚང་བསུ་ས་སོང་ནས་ དེ་རེས་ཡོང་ས་ཚང་
ཅན་པོ་བསུ་ས་སོང་ནས། གང་ཞིག་ན་ཡོད་ནི་བོ་དེ་ལ་བསུ་ས་ནས། ལྱོད་དེ་མ་འགྲིག་ན་དེ་ཞ་ཞེས(ལུ་གུ)གཉིས་ལོ་གཉིས་
མི་ཡོང་ཟེར་ནས་དེ་འདྲའི་ལ་ལ་འདྲ་ཨོ་སྟོན་མི་ཤེས་བསམ་ནས་ཡོང་ལ་ཉེན་ནི་མ་རེད། ལྱོད་དེ་ཡག་པོ་ཡེས་འགྲིག་ཚར་དུས་
དེའི་ཞ་ཞེས(ལུ་གུ)གཉིས་བསུ་རུ་སོང། དེ་ཚང་བསུ་ས་འགོ་བདག་རེད། ཨོ་སའི(གཞན)ཚང་བསུ་ས་འགོ་རྒྱ་རེད་ཡང་མ་
རེད། དེ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ལ་གཉིས་ལ་བསུ་ས་སོང་ནས་ ཡིན་ན་ཡང་ད་རང་རང་སོ་སོའི་བྱིན་ལ་ལ་ལུང་འགོ་བདག་ཡང་ད་རེ་
དོ་རེ(ལ་ལུ)ཡང་ཡོད་རེད། དེ་དེ་ལས་ཆེ་བ་དེ་ དེ་ཚང་གི་བསུ་ནས་བྱིན་ལ་བྱིན་འགོ་དགོས་ནི་རེད། དེའི་མནའ་མ་འགོ་
ས་ཚང་གི་ དེ་ཚང་གི་བསུ་ དེ་དའི་ཉི་མ་ལ་ཤས་ཞིག་བསྐྱར་ནས་དེ་དེ་ཚང་གི་བྱིན་ལ་ལས་སྐྱེལ་རེད། ལུང་འདྲ་བཅས་
རང་ད་ཟ་མ་ འགོ་ལ་འདྲ་འདྲ་མི་འདྲ་བྱོས། དེ་རེས་ཤ་འདྲ་མང་པོ་ ཤ་འདྲ་ཉོས་ ལུང་འདྲ་བཅས་ ལས་ལ་བྱིན་ལ་འགོ་ན་
ལ་བྱིན་ནས་དེ་འདྲའི་ ཨོ་འགོ་ལ་ཟེར་ནི་ཨོ་མི་ཡིན། ད་ལས་ལ་ ལ་འདྲུ་བ(ལག་རྟགས)བྱིན་ནས་ རང་གཞིད་གི་ནང་ལ་
ལས་སོང་ནས་དེ་རྒྱ་ལོ་ཆ་རེར་བསྐྱར་ ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན།

English translation:

A: Now we are going to talk about marriage. Can you tell us what marriage is and how is traditional marriage different from the marriage now?

B: Traditional marriage? Traditional marriage and modern marriage are very alike. Most of the marriage tradition did not change much in Tibetan society. To get married, you will either choose your partner or your family will choose someone for you. A family would ask a son or a daughter from another family to marry their daughter or son. In most of the Tibetan areas, families choose to let the son stay at home and ask the girl of a family to marry into their house. In most cases, daughter[s] will marry out, but there are also many families who still keep daughters in the house. It is believed that the family is able to preserve the lineage when sons are kept in the house, which is why most families choose to keep their son in the house and get a wife from somewhere. Sometimes the son chooses his own partner; in that case, the two would first run away from home and hide somewhere. The two families would then come together and consult what they should do, whether or not they should let the two get married. One of the families has to agree to send their child to the other family, or the children will have to separate. If the son of a family has to stay in the house, then they will have to ask the other family to let their daughter to marry in. After long discussion, [which will] probably take days and let's say eventually the family agrees to let their daughter to marry in, and then the son's family will go and bring the two children from where they are hiding. Sometimes, if the consultation did not go well, then the two children would refuse to come home. But if the consultation between the two families goes well and [they] agree to get them married, then the son's family would go and bring them home. But of course there are also cases when the son moves into the daughter's family. After [having] brought the two children home, the daughter of the family would stay in her fiancé's for few days and then she would go to her own family until the formal marriage ceremony. When she first goes home, the son's family makes a lot of food and brings many gifts for the daughter's family. She would stay in her own family for a couple months before the official marriage ceremony.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.